

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K. negyedévre 3 K. — f. Vidéken 9 K. 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Itt van a vásárcsarnok terve. Belekerül négy millióba.

Tudvalevőleg a városi közgyűlés országos pályázat mellőzésével Petz Samu műegyetemi tanárt bízta meg a vásárcsarnok terveinek elkészítésével. Már akkor is hangzottak, hogy Petz Samu raktáron, (vagy lomtáron inkább?) tart vásárcsarnoki terveket, de azért a közgyűlés szótöbbséggel (kár, hogy nem volt névszerű szavazás!) elfogadta a főmérnök javaslatát és Petz Samut bízta meg a vásárcsarnok terveinek elkészítésével, tizezer korona tiszteletdíj ellenében. A határozatot jóváhagyta a belügyi kormány és a tervek büvészi gyorsasággal megérkeztek.

Nem kifogásuljuk a terveket műszaki szempontból. Elösmerjük Petz Samu műépítész kitűnő szakképzettségét, azonban kénytelenek vagyunk már most megállapítani, hogy ez a terv sohasem kerülhet kivételre, mert — kivihetetlen. A város okatlanul kidobott 10.000 koronát; megkapta érte ugyan az elméleti ellenértéket, de gyakorlati haszna sohasem lesz belőle. A terveket odatehetik az új városháza

nem kevésbé szép és még szebb pénzekbe került tervei mellé, hadd lássa az utókor, hogy ez a nemzedék csak tervezgetni és adósságot csinálni tudott, alkotni azonban nem. Ha alkotott is valamit, mint a csatornázás, a vízvezetési kutak és sok más, drága alkotás, azokban sem volt köszönet.

De nézzük csak a terveket. Petz Samu a legkönnyebb megoldást (ez az elméleti munka!) választotta. Kutya se vette a való helyzetet, hanem négy utcára szabadon álló épületet tervezett, melynek főhomlokzata a Degenfeld-térre néz és három utcáról megközelíthető. E három utcából ez idő szerint csak a Csapó-utca van meg, két utcát pedig még ki kell nyitni telekvásárlásokkal, ami legalább is 900.000 koronába fog kerülni, a két új utca burkolása, csatornázása, vízvezetéke, világítása is 300.000 koronába jön, úgy hogy a nagyon is vékonyan megállapított 2.609.600 korona építési költséggel együtt legalább is négy millió koronába kerülne a vásárcsarnok fölépítése, bár a valóságban sokkal többé kerülne. Kérdés most már, meghozná-e a vásárcsarnok az évi 240 000 koronára tehető annuitást és még ezen felül a sze-

mélyzeti kiadásokat, az évi fentartási költséget, ha már a város jövedelmétől teljesen el is tekintenénk? A felelet erre csak az lehet, hogy nem. Ha már most hozzávesszük azt is, hogy a fogyasztó közönségre hárulna teljesen a vásárcsarnok minden költsége, bátran kimondhatjuk, hogy ennek természetes következménye lenne a piaci drágaságnak még túrhetetlenebb mértékben való emelkedése. Ez a tizezer koronás terv agyonütötte teljesen a vásárcsarnok fölépítésének még a reménységét is.

Vásárcsarnok a — levegőben.

Aczél Géza főmérnök mutatta be a vásárcsarnok drága és soha meg nem valósítható terveit a városi tanácsnak, mely megbízta viszont a főmérnököt, hogy a vásárcsarnok várható jövedelmezőségére készítsen számításokat, a mikre igazán kíváncsiak vagyunk, mert hiszen a Degenfeldtéri és Simonffy-utcai vassátrak jövedelmezőségéről is készítettek pontos, fillérig menő számításokat, melyeket a valóság megcáfolt, sőt a bódék ma is üresen állnak, pedig itt-ott már az idők va-foga is kikezdte őket. Kár, hogy a tekintetes tanács nem kötött ki határidőt...

De térjünk csak a vásárcsarnok terveire. A műleírás szerint az épület 86,990 négyszög méternyi területen lenne, a minek értéke, ha a levágandó területeket potyára kapná is a város, 8.699.000 korona, a valóságban azonban legalább is tízmillió. A

Párbaj.

Abban a pillanatban fölébredt, amint az inasa gyöngéden megérintette a karját. Ot perc múlva hat óra. Lassan, álom-titkosan öltözik föl s mindinkább tompa, zsibbasztó érzés vesz rajta erőt, míg végre fölébred a lelke is s a tegnapi történet dolgok rohamosan tolokodnak előtérbe agyában, más emlékeit teljesen elnyomva. Mint a villámütés járja át egész valóját a párbaj!

A tapasztalt inas szótlanul hagyja az asztalon a reszkető kézzel írt négy levelet s azt sem kérdezi, hogy elvigye-e a postára. Tudja ő már az ilyesmit, mert ő előkelő urasági szolga. Majd ráér akkor föladni a leveleket, ha az ura elment hazulról.

Már oda van készítve az asztalra a teája is, melynek forró, illatos gőzében megjelenik fiatal feleségének halvány, édes arca, akit ő majd szeretett s aki őt — talán szerette. Majd amaz asszony férjének hideg, udvariasan mosolygó tekintete jelenik meg előtte, aki tegnapelőtt éjjel hódoló tisztelettel azt a már nem sokatlan kérdést intézte hozzá: hová küldje két

barátját, hogy ezt a csekély ügyet elintézzék...

Mily gyönyörű este is volt az, ott: ő nála! Mikor a rózsás kis lábát kibámoztatta a fekete selyemharisnyából és megcsókolta — és a szép kis szőke asszony, hogy elpirult, milyen bájosan mosolygott! A férje természetesen nem volt otthon: uton volt valahol. A lépcsőn pedig az alatt türelmesen várt rá a férj. Olyan szépen, nyugodtan reábohottak ott mindjárt mindent!

Még a cigaretta sem esik jól neki. A szoba is olyan idegen az ő rendtelenségében, tarka rongyaival, mint valami vendégfogadó szoba — sürgős elutazás előtt. Az óra ketyeg s az inga minden leugrása lassan, halkán visszhangzik.

Egy kocsi tompa dübörgéssel robogott künn az utcán s a házuk előtt állt meg. Most is egészen tisztán hallja a kocsi robogását... A léptek zaja már a lépcsőkön hallik s ő meint kisfiúvá lett s ott ül a spanyolfal mögött.

Érte jöttek. A két legjobb barátja. Mind a kettő elkéltben van öltözve, mind a kettő jól beszélnek angolul, mind a kettőnek monokli van a jobb szemén s széles varrás a keztyűjökön. Az egyiknek azonban

szőke a bajusza, míg a másiké fekete. Köszönet: jó reggelt!

Az elegáns inas szótlanul segít föladni gazdájának a télikabátját, kezébe adja kalapját és botját.

A jóbarátok aztán megbeszélik egymás közt, hogy hol ebédelnek. Ő már alig számít valamit.

Csattog a patkó. A házak gyorsan vonulnak el a párával befutott kocsiallak előtt. Nagy a sár. A külvarosba értek.

A kocsi megáll. A talaj nedves és süppedős és az ég olyan szürke! A karcsú nyírfák levelei remegnek. Itt az erdő! A pocsolyákban eldobott papírszeletek. Egy fa tövében utalatos, idomtalan valami hever — talán dögölt macska vagy kis kutya.

Megjöttek. A szép kis menyecske férje csinos férfi s kifosztalanul elegánsan van öltözve — arca ki van pirulva. Lábával egy szinehagyott, kék selyemszalagot tapos bele a sárba. A segédek megtöltik a fénytelen esővíz pisztolyokat.

Ott áll egy kis szoraz tisztáson s kezébe veszi a pisztolyt. Olyan jó azt a récézett agyat megmarkolni.

Halálos csönd.

A legidősebb párbajsegédnek a föl-

Legjobb a Békési Róza Gyorsmosó házi szappana

vásárosarnok 5840 négyszögmeternyi területet foglalna el, 100 méter hosszúságban és 54 méter szélességben. Az épület román cementbe épített téglafalazatból lenne, a pince pillérei vasbetonból. Az épület tetőzete vasszerkezetű lenne, homályos üveg, felülvilágítóval.

Magának, a vásárosarnoknak belseje három hajós lenne, a közép hajó a legnagyobb: 30 méter, a két oldalhajó 10—10 méter szélességű. A csarnok felülről kapná a világítást és a három méter magas, tíz méter széles ablakosorokon. A homlokzat (Petz-izlés) góth stílusú, vagy fordítva: góth izlés, Petz-stílusú. A földszinten a falak mellett 80 áruhely lenne (4 és 5 négyzetméter, a mi kicsi) az élelmi cikk árusítók részére. Itt árulnák a mészáros és hentesárut, a tejtermékeket, a leölt baromfit. Az egyes rekeszek oldalt és felül vassodronnyokkal lennének elzárva egymástól. A csarnok belsejében árusítanák a zöldséget, a fűszert, gyümölcsöt, halat és vadat. Itt két sorban 340 árusító részére lenne hely. Minden áruhely 2—2 méter széles, a hátfalon táblán lógna az árusok névjegye. A csarnokban körül 6 méter magasságban lennének a karzatok, a hol a konyhaszerek, vasárak, rövidárak, játékszerek, virág és koszoru árusítók helyeztetnének el. A karzatokra vaslépcsőn jutna fel a közönség, az árut négy villamoserejű teherlift vonatná föl, azonban kézi kocsin is felvihető lenne a portéka.

Leon a világos pincében 222 darab négy négyzetméteres rekesz lenne az árusítók raktára; ott lenne a hűtőkamara is (a Csapó-utcai részen) a mészáros és hentesárak részére. A hűtőben 2, vagy 0 Celsius lenne a hőmérséklet. Az élő baromfi részére a vásárosarnokban nem ad helyet a tervező, mert a baromfi zajt csap, piszkol és a repülő toll más élelmiszerekre száll. Az élő baromfit tehát szabad helyen árulnák a vásárosarnok létesítése esetén is. Esetleg a város másik végén.

Mind a négy utcáról több kapubejáratot tervez Petz, összesen nyolcat. A főbejáratot a nyitandó új utcába helyezi és oda is akarja tenni a kocsiforgalmat. A főbejáratnál három kapu lenne; a kocsibejárók 6, a gyalogbejárók 2—3 méter szélesek. Az épület egyik sarkára vendéglőt tervez, azon épületben lennének a vásárbiztos, az állatorvos, a fogyasztási adókezelő stb. hivatalos helyiségei is.

hívása bár rövid szokott lenni, mégis oly kínosan sokáig tart.

— Vigyázz!

Most felemeli a pisztolyát. Ott vele szemben az a másik férfi csak mosolyog s monoklija csakugy ragyog.

— Tűzelj!

És mintha vastag szij-korbáccsal vágta volna a balmellére, a szemközt álló férfi pedig csak mosolyog tovább a bódor füstkarikák közepette. A párbajsegédek kérdésen néznek egymásra.

Most egyszerre nagyon rosszul lett. Hányóingere van. Majd egyszerre nagyon furesán kezd inogni s egész teste reszket. A nyírfák susognak. Hirtelen még egyszer ez a gondolat cikzik át agyán:

— Az Istenért!... Csak talán nem!

De egy láthatatlan vasmarok oly gyorsan szorítja össze szívéét, hogy egyetlen horgó kiáltással bukik arccal a sárba.

— Eppen a szíve közepén! — szól a doktor.

Vállvonogatás. Udvarias bucsuzás. — El ne felejtsek, hogy találkozunk ebédre!... Svajcoba? Legjobb lesz a félkilencórás vonattal.

Ezalatt pedig lassan csurog a piros vér és összevegyül az esővízzel.

Petz számítása szerint az építési költség köbméterenkint 30 kronába kerülne. A kivétel azonban — a jövő század regénye.

Mennyivel jobb lett volna az országos pályázat. Most lehetne dűskálni a tervekben.

A képviselőház ülése.

1911. márc. 23.

Berzeviczy Albert elnök 10 óra után nyitja meg az ülést. Hitelesítik a múlt ülés jegyzőkönyvét.

Elnök jelenti, hogy Dániel Ernő báró egy havi szabadságot kér. Bemutatja a berkezeit kérvényeket. Köztük Budapest feliratát a telefondijak leszállítása tárgyában.

Hegedüs Kálmán az állandó igazoló bizottság előadója jelenti, hogy Vio Antal fiunei mandátumát ideiglenesen igazolták.

Darvay Fülöp a mentelmi bizottság előadója jelenti, hogy néhai Ugron Gábornak Banjanin János képviselő mentelmi ügyében tett bejelentését a bizottság kívánja napirendre tűzni.

Napirend szerint folytatták a

Költségvetési vitát.

Lengyel Zoltán: Megemlékezik Apponyi Albert grófról, aki tanubizonyságot tett most nemzetünk önállóságáról. Polemizál Lukács László tegnapi beszédével és vele szemben azt vitatja, hogy az ország oly szegény, hogy nem bírja el a folyton növekedő katonai költségeket. Végre ezek a költségek három ezer milliót is ki fognak tenni. Természetes tehát, hogy ilyen gazdálkodás mellett, amikor mindent katonai célokra kell feláldozni, nem jut pénz kulturális célokra. Elismeri azt, hogy Lukács László pénzügyminisztersége alatt nem fog államháztartásunk esőbe jutni, de kérdés, vajjon az utódjának lesznek-e olyan kiváló tulajdonságai, mint neki. Az állami szerkezetünk kettős hid és annak egyik pillére: Magyarország sokkal előbb fog összerokkadni, mint a másik, mivel a kivándorlás óriási arányokat öltött és az országnak új bevétel-i nincsenek. A gazdasági politikának központjában ma a Duna—Tisza csatorna áll, mert rendkívül fontos közgazdasági érdekek fűződnek hozzá és köz és vízi utainkra feltétlenül áldozni kell az államnak. Beszél ezután az egyetemi élet reformálásáról. Attér ezután a földben és egyéb természetben levő gazdasági erők értékesítésére. Szemreányást tesz, hogy a kissármási földgáz nem értékesítettek eddig és számtalan más kincs es hevernek kihasználatlanul, parlagon. Hosszasan fejtegeti a víz dinamikai erejét, melynek felhasználására kell törekedni. Szünetet kér.

Szünet után.

Lengyel Zoltán folytatja. Hosszasan fejtegeti azokat a módokat, melyekkel az ország vízi erejét ki lehet használni.

Majd befejezte beszédét. A költségvetést nem fogadta el.

Utána gróf Tisza István beszélt a román vezérférfakkal való tárgyalásairól és választott Vajda Sándor beszédére. A magyar—román testvériség sokkal fontosabb dolog, hogysem törődne a reá szórt gyanúsításokkal és az oláh nemzetiségi képviselőkkel. Felháborodással beszél a Mangra Vazul elleni tüntetésről. Részvétellel van iránta. A román népnek ő igaz barátja, a nemzetiségi képviselők azonban, akik itt ülnek, ellenségei, ő azonban szembezáll a demagogiával.

Lelekesen tüntetett a munkapárt Tisza mellett, majd Pop Cicsó István választott beszédére. A gyanúsítást, mint a Mangra elleni tüntetés es nekik részük volna, visz-

szautasítja. Különbö az egészen ártatlan jellegű volt. Különbö nem sokat a Tisza beszédére.

Haller István kérte, hogy beszédét holnap mondhasa, az elnök Návay Lajos azonban ezt nem engedte meg, mire Haller röviden elmondta beszédét. A költségvetést nem fogadja el.

Az ülés 2 óraker véget ért.

SZEZON.

Ünnepélyes értekezlet. A katolikus népszövetség debreceni szervezete f. hó 19 én a márciusi eszmék kiváásának emlékére ünnepélyes értekezletet tartott. Délután öt óraker vette kezdetét a szép ünnepély s fél öt óraker a főgmnázium díszterme zsufolva volt, úgy, hogy az öt óra után érkezők már a folyosóról is kiszorultak s távoznok kellett. Közvetlen öt óra után zendített rá a Szent László dalárda a „Talpra magyar“-ra s mindjárt a műsor ez első pontja fölviányozta a hallgatóságot. Nagy tapsvihar között lépett az emelvényre Papp János gör. kath. esperes, ki szép szavakban esettelte, miért kell tömörülnünk s hogy a katolicizmus erős falankszként álljon az istentagadó reformeszmékkel szemben. Bejelenti, hogy a mai napon a görög és római katolikusok egyesülnek és közös erővel fognak harcolni. Mintha az 1848-iki márciusi események megismétlődnének, a személyi és egyéni érdekek eltűnnek s az egyetértés főnsézes elve, egyesítse — ugymond — a katolikusokat. Stock Annus, Szabó Józsefné kísérete mellett precitással adta elő Eendrői Sándor „A celli bucsu“ című melodramáját. Sokaknak könyg gyült szemükbe. Sok tappsal jutalmazták a szép szavakat. Utána Juhász János mondott igen talpraesett beszédet a márciusi küzdelmekről s összehasonlítva a jelent a múltal, kimutatta, mennyire veszedelmes a télenkedésünk s épp ideje, hogy megértsük az idő intő, hívó szavát. Ha hatvanhárom évvel ezelőtt azt harsogták a nemzet fülebe: Talpra magyar! ma a jelszó: „Talpra katolikus!“ A dalárda „Szabadság“ című énekével, Adamek Hermin és Zsiray Antonia által Jaszenovics István zongora kísérete mellett a „Casanova“ operettből kellemmel előadott duettel, valamint Perczel Miklós tárogatón előadott kuruc nótái annyira fokozták a lelkesedést, hogy valóságos tapsorkán követte az egyes számokat és ugy a duett, mint a kuruc nótákat meg kellett ismételni. Bejezésül a Hymnus következett a dalárda és tárogató kísérete mellett. A közönség felemelkedett ülőhelyéről s kipirult arccal, lelkesedéssel énekelte: „hozz reánk vig esztendő!“

20.850,700

lélek lakik Magyarországon.

A népszámlálás eredménye.

Debrecennek 92 ezer lakosa van

A mit olyan nehezen vártunk, végre megtudtuk a népszámlálás eredményét. 1911 január hó 1-én 20.850,700 ember lakott Magyarországon. Ebből a magyar anyaországra 18.231,400 lélek, Horvát-Szlavonországra pedig 2.619,300 lélek jut.

A magyar Szent Korona országainak népessége a lefolyt évtized alatt csupán 1.596,000-rel gyarapodott, a mi csak 83

Megérkeztek a legfinomabb angol divat szövetek

Moskovits József
uriszabó divattermében
Piacz-utca 26. Nagytőzsde mellett.

százalékos népnövekedésnek felel meg. Holott 1880—1900-ig a magyar birodalom lakossága 1.620.000-rel (10,3 százalékkal), 1890—1900-ig pedig 1.791.000-rel (10,3 százalékkal) emelkedett, tehát mindkét évtizedben a népnövekedés abszolút számban is meghaladta az utolsó évtizedét.

Szerencsénkre azonban a baj nem támadta meg a népnövekedés ősforrását: a természetes szaporodást, mert míg 1890—1900-ig a születések és halálozások között való különbséget csak 1.957.000-re rugott (11,2 százalékra), addig a lefolyt évtized természetes szaporodása — egyre javuló irányzat mellett — 2.270.000-re emelkedett, a mi 12 százalékos növekedésnek felel meg.

A közölt adatokból kitűnik, hogy a népszámlálás a magyar birodalom területén közel 700.000 emberrel kevesebbet talált, mint amennyire a természetes népszaporodás adataiból következtetni lehetett. Ennyit tehát a kivándorlás feltétlenül elvont tőlünk. Ha pedig számításba vesszük, hogy a jelentékeny bevándorlás a kivándorlási veszteségnek részben pótolta, a kivándorlottak számát bátrantehetjük 800—900.000-re.

Olácsi nemzeti vérvesztés ez, melyet még aggasztóbbá tesz, hogy a multhoz képest növekedést mutat. Míg 1900-ban a tényleges népnövekedés csupán 167.000-rel volt kevesebb a természetes szaporodásnál, addig 1910-ben a mérleg 673.000 léleknyi veszteséggel záródott.

A városok közül némelyek nagyon gyengén fejlődtek. Így Sopron, Baja, Zombor, Vasvár. De a legtöbb törvényhatósági város ezuttal is igen szép fejlődést mutat. Levélről járunk tekintetben Marosvásárhely 29,8 százalékos népnövekedésével; majd sorba jönnek: Zigráb (29,3 százalék), Szatmár (28,9), Nagyvárad (27,4), Eszék (25,2), Debrecen (22,8), Kolozsvár (22,5), Temesvár (22,4), Budapest (20,4) stb.

Általános meglepetést keltett Budapest aránylag mérsékelt fejlődése. Míg ugyanis a mult évtizedben a székesfővárosi lakosság 44,8 százalékkal növekedett meg, addig a négyarapodás az utolsó évtizedben alig haladta meg a 20 százalékot.

Vidéki városaink közül még mindig az egy Szeged lakossága haladja meg a százezeret (118.000); utána sorba jönnek: Szabadka (95.000), Debrecen (92.000), Zigráb (79.000), Pozsony (78.000), Temesvár (72.500), Kecskemét (67.000), Nagyvárad (74.000), Arad (63.000), Hódmezővásárhely (62.500), Kolozsvár (60.400), Miskolc (51.500) stb.

VÁRMEGYE.

Öngyilkos napszámos. Rózsa Gábor nádudvari lakos, 50 éves napszámos tegnap délelőtt felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. A szerencsétlen ember valószínűleg betegsége miatt követte el tettet.

A bárándi családirtás.

Öt emberélet pusztulása.

Borzalmas családi dráma történt az éjjel a biharmegyei Báránd községben, amely megrázó részleteivel azt a hitet keltheti fel méltán a pszichiaterekben, hogy az emberek agyában az örületnek egy új neve: a családirtás szörnyű örülete kezd kibontakozni.

Szakács Balint Jómódu bárándi gazda, a budapesti postás miután kiirtotta az éjjel az egész családját. Agyonlőtte a feleségét, három gyermekét s azután magával is végzett, egy halántékába irányított golyóval. Az áldozatok mind haláltak már, csak éppen a hat éves Róza és a tíz éves Balint gyerek van még életben. Megmenteni azonban ezeket sem lehet.

Hogy mi indította Szakácsot a borzalmas cselekedetre, azt még nem állapították meg. Az egyik szekrényen cédulát helyezt el, amelyre azt írta, hogy inkább meghal, mintsem a bíróság előtt rosszat mondjon a feleségére. E zavaros sorokból azt következtetik, hogy a boldogtalan ember tébolyodott aggyal ontotta ki szeretteinek ártatlan véréit.

Az idegrázó eset egész Biharvármegyében óriási izgalmat keltett. Ma korán reggel Nagyváradról kiszálltak a helyszínerre a hatóság emberei, részben a vizsgálat megejtése, részben pedig a tetemek fölboncolása céljából. Annyit már megállapítottak, hogy Szakács álmában gyilkolta le a családot és pedig elsőnek az anyát s aztán sorban a gyerekeket. Előző napon a szomszédok egyáltalán nem hallottak pörpatvart. Annyit tudnak csak, hogy Szakácsnak nem volt egészen tiszta a feje s az asszony miatt, aki egyizben el is hagyta, már öngyilkosságot akart elkövetni.

Az életben maradt két gyermeket kórházba szállították, de sebesülésük oly súlyos, hogy az orvosok egyáltalán nem bíznak a felépülésükben.

VÁROSHÁZA.

Fősorozás. Az idei fősorozás április 3-án veszi kezdetét. A polgári részről a sorozó bizottság elnöke Kovács József polgármester lesz, tagjai pedig Vecsey Imre főjegyző és Szabó Kalmán tanácsnok.

Az iparos ház. Mint ösmertes, az iparos ház ingyen telket kért a várostól. A tanács javasolja, hogy a Szappanos-utcán levő városi telek, ahol eddig a gör. kath. iskola és imaház volt, engedjék át az iparosház céljaira. A tanács javaslata annyit jelent, hogy az iparosház építésének ügye is kátyuba jutott, mert a telket az iparostület aligha fogadja el. Vagy azt tartja a tanács, hogy ajándék ez és ajándékosikónak nem nézik a fogát? Nem, ez nem ajándék, hanem az iparosság jogosan követelheti az ingyentelket, de nem a juhszelen, hanem a központon. Csak illőbb, hogy iparosház álljon a központon, mint csufságos istálló.

Az ohati erdő bérlete. Az ohati erdő (91 hold 800 négy ögöl) legeltetési jogát évi 910 koronáért Csanak Jenő, az új ohati bérlő vette ki. Az árverésen Medgyaszay Miklós gazdasági tanácsnok elnöklelte alatt a tiszti főügyész, Sz. Nagy Lajos számvévo és Kiss Péter számgyakorok vettek részt.

Csákányra kerül a Stencinger-ház. A régi, ócska bagolyvár, a Stencinger-ház nem sokáig disztelenkedik már a Nagytemplommal szemben; a belügyminiszter leirata szerint november elsején hozzá kell fogni az épület lebontásához és 30 nap alatt el kell onnan távolítani. A tanács, miután a Takarékos és Hitel részvénytársaság már május elsején építkezni akar, úgy intézkedett, hogy a Stencinger-ház kapuját már most lebontatja és átjárót csinál a kereskedelmi iskola felé. A tanács dr. Vargha Elemért bízta meg, hogy a bérlőkkel tudassa, hogy csak novemberig maradhatnak.

Váratlan vizsgálat a kórházban. Domahidy Elemér főispán, Rásó István titkárja kíséretében szerdán délután váratlan vizsgálatot tartott a városi kórház-

ban. A főispán megtekintette a tállyokat, kihallgatta a betegek emelték panaszt se az ételmezt. Tomory ápoló személyzet ellen; az ápolós korábban panaszokdtak, hogy kevesen vés érte, sok a munka; az is nyilvánvaló az édes különben is közismeretes, hogy ebben is szük, tehát a kibővítési munkálatok déktalanul végre kell hajtani.

Az ohati bérletek. A belső dr. bérltetért a megtartott árverésen Csanak Jenő 138.700, az ohattegel házai bérltetért pedig Gyarmas 122.100 koronát ígért. A tanács az árverés eredményét jóváhagyta. A tanács elhatározta, hogy ehhez képest a régi bérlőkötől az általuk emelt gazdasági épületeket 300.000 korona becsértékben átveszi.

Értékemelkedési adó.

Megjött De nincs benne a jóváhagyás. köszönet.

Két évnél hosszabb ideig kellett várni a városnak, míg a belügyi kormány jóváhagyta az értékemelkedési illetékről alkotott, városi szabályrendeletet. A jóváhagyásban azonban nincs köszönet, mert csaknem teljesen agyonütik a módosítások a szabályrendeletet, illetőleg a városa háramolható előnyöket.

Miután a szabályrendelet annak idején a D. U. teljes egészében közölte, most csak a módosításokkal foglalkozunk. Két, igen lényeges módosítást követel a miniszter. Az egyik az: mielőtt a város valamely közintézményt, közművet létesítene, vagy utcát nyitna, a mérnöki hivatallal készíttessen a város kimutatást mindazon telkekről, melyek értékükben emelkedni fognak, azután állapítsa meg szakértőkkel az érdekelt telkek értékét és erről az érdekelteket végzéssel értesítse. (Mennyi felebbezés lesz ebből!?)

Ez az előleges becslés. Ezután a közmű létesítése következik és utána az érdekelt telkeknek a szakértőkkel való újabb felbecslése és a megállapítandó különbséget fogja képezni a tulajdonképpen értékemelkedést, mely után az érdekelt telektulajdonos az illetéket fogja fizetni. (Olyan csekélység lesz ez, hogy az eljárási költség megemészti majd.)

Masik módosítása a miniszternek, hogy a kirótt emelkedési illetéket az érdekeit ingatlanra bekebelezni kell, nem pedig úgy, mint a járdaköltségnél, mely a tartozéka lévén a telkeknek, bekebelezés nélkül is, közigazgatási uton is behajtható a telektulajdonoson. Ezzel is megnehezítette a miniszter az eljárást. Szóval: adótál uram esőt, de nincs köszönet benne.

Mindenféle nyomtatványt olcsón és izlésesen készít a Debreceni Ujság nyomdája.

SZINHAZ.

Ma, pénteken, márc. 24-én szinre kerül:

ORVOSOK.

Színmű 8 felv.

HETI MŰSOR:

Szombaton délután: Cigányszerelem, operett.

Este: Sárga lilium. C) bérl.

Vasárnap délután: Rómeo és Julia.

Vasárnap este: Luxemburg grófja, operett.

Czobor Gyula fellépte. Ma és holnap este Czobor Gyula, a budapesti Magyar színház tagja, vendégszerepel színházunkban. A fiatal, debreceni származású színészről igen hízog kritikákat olvastunk s így fellépései elé annyival is inkább érdeklődéssel nézhetünk.

Az Uranus mai műsorának slágere a Pokol. A tegnapi esti bemutató alkalmával a közönség elitje töltötte meg az Uranus színház nézőterét, hogy gyönyörködjön Dante világhírű művében „Isteni színjátékában” „A Pokol” című nagy látványosságban. E csodás, szép művész felvétel, mely elsőrangú a maga nemében, páratlanul áll. Hatalmas ez a mozgófénykép minden tekintetben s ha a mozgófényképszínházaknak vannak irodalmi és művészi események, úgy Dante Pokla legelső sorban az. Közel ezer méteres hosszú kép illusztrálja a halhatlan nevű költő klasszikus munkáját s érdekesen mutatja be a költemény tárgyát. Azonkívül a következő kitűnő műsor szórakoztatta a közönséget. 1. A telefon. (Életkép.) — 2. Heinrich kalapja. (Bohózat.) — 3. Az orvos tanár (Dráma.) — 4. Willini, az álarcos ajándék király vendégfellépte. — 5. Szarvas tenyésztés Mürzteiben. (Természeti felvétel.) — 6. A Pokol. (Dante világhírű nagy műve, „Isteni színjáték”). Nagy látványosság 4 részben, 22 jelenetben. — 7. A férj mint betörő. (Bohózat.) Előadások kezdete este 6 órakor, folytonos bemenettel. Utolsó előadás pont fél 10 órakor kezdődik. Helyárak mint rendesen. Kedvezményes jegyek az I. és II. előadásra érvényesek. Holnap utoljára ez a műsor.

Eröss Lajos fölépül.

Láz nincs; gyógyulás rendes

Látogatók a beteg püspöknél.

Eltelt a 48 óra is a dr. Eröss Lajos ref. püspökön végzett súlyos műtét óta, a nélkül, hogy a láz, vagy bármiféle komplikáció jelentkezett volna. Ez jó jel, mert arra vall, hogy a műtét tényleg sikerült és most biztos remény van rá, hogy a nagybeteg fölépül úgy hivel, mint a város lakosságának öröme. A betegség lefolyásáról a Debreceni Ujság tudósítójának dr. Kenézy Gyula, a bábaképezde igazgatója a következőket mondta:

Minden jel arra vall, hogy 6 méltóságának betegsége rendes lefolyású lesz. A láz, amittől ilyenkor leginkább

félni lehet, egyáltalában nem jelentkezett; más komplikációk sem merültek föl. Reggel és délután megvizsgáltuk 6 méltóságát, a hőmérséklet mindkét esetben 36,2 volt, az érverés reggel 92, délután 94 volt; a közérzés jó, a szív működés rendes. A beteg tud beszélni, de természetesen kimeríti. Már pár percere látogatókat is bocsájtottam hozzá. Reméljük a legjobbat.

Tényleg látogatásokat is fogadhatott már csütörtökön a beteg püspök. A feleségén kívül megjelentek betegágyánál gr. Degenfeld József főgondnok, dr. Magoss György tiszti főgyógyász és Muraközy László gyógyszerész, de csak pár percig időztek nála és mielőbbi jobbulást kívánva távoztak, mert a súlyos műtét után a legteljesebb nyugalomra van szüksége a betegnek.

A sebek gyógyulása lassan tart és három hét is bele fog telni, míg a betegágyból fölkelhet, sőt még aztán hónapokig tartó pihenésre lesz szüksége.

Legszébb divat színek. **Kobrak** A hírneves cipő különlegességek. Elegáns kényelmes formák.

az előkelő világ. **Divatcipő** ujdonságai

láthatók 377

Hermann **Kobrak cipők** raktárának Kirakatalomban

Piac-u. 42.

melynek megtekintésére felhívjuk

Kobrak cipő különlegességek. **a nagyközönség** figyelmét! Óriási választék.

UJDONSÁGOK.

* **Az új püspök üdvözlése.** Gróf Széchényi Miklóst, a nagyváradi r. kath. püspököt Debrecen város tanácsa után most a kath. iskolaszék és presbiterium üdvözölte, a melyet Unger Gusztáv kir. kuriai bíró hívott össze közös értekezletre. Unger Gusztáv javaslatára egyhangulag és lelkesedéssel elhatározták, hogy gróf Széchényi Miklóst megleghangu üdvözlő irattal keresik fel, a melyet már tegnap el is küldtek a nagyváradi egyházmegye új püspökének.

* **A népkonyha bezárása.** A népkonyhát, amely szappanos-utcai helyiségében január 1-től fogva, a jótékony négyelet, illetőleg Siss Béláné alelnök vezetése alatt, az idén is áldásosan működött, Fráter Erzsébet négyeleti elnök, Siss Béláné alelnök, Garda Dezsőné, dr. Nagy Gáborné, Szallárné, Vargáné stb. urnók, Szele György igazgató s a városi tanácsot képviselő tanácsnok jelenlétében folyó hó 19-én délelben zárták be. A tanács képviselője meleg hangon tolmácsolta a városi tanács halálját a jótékony négyelet odaadó buzgalommal végzett felügyeletéért és szakavatott vezetéséért, amely alatt a köznyomor enyhítésére összesen 33.654 izletesen kiállított, ingyenes ebédet szolgáltatott ki. Együttal kérte a tanácsnok

a négyeletet, hogy az emberbaráti szeretet eme szép munkáját a jövő évre is vállalja el, amit a jelen volt elnökség szíves készséggel megígért. Az üdvözlésre Szele György négyeleti igazgató a nemes város aldozat-készsé ének leidele es méltatásával választott. Befejezésül elismeréssel kell nyugtatnunk Kiss István urnak egy zsák burgonyából és ötven kg. buzalisztból álló ajándékát, ki a népkonyháról, ré-i, szép szokásához híven, az idén sem feledkezett meg.

* **Új bankelnök.** A Kozma László, volt árvaházi igazgató halálával megüresedett elnöki széket tegnapi ülésében töltötte be a kereskedők és iparosok hitelszövetkezetének igazgatósága. Eryhangulag választották meg elnökül Fráter Imre dr. orvost. A választás minden tekintetben érdemes emberre esett, mert Fráter dr. egyike Debrecen lezjobb pénzügyi kapacitásainak s a tarsad lomban pedig birja úgy az uri, mint az egész közép ształy megtisztelő szeretetét. Fráter doktort új állásába legközelebb iktatják be.

* **A Csokonai-kert sorsa.** Rontják-bontják a Csokonai-kertet, amely mai állapotában, mióta a villamos vasut ketté vágta, tarthatatlanná lett. A városháza és a Csokonai-kör egyetértének a mai kert elbontásában, sőt abban is egyvéleményen vannak, hogy a Csokonai-szobor nem maradhat csupán sivar kövezet, vagy aszfalt közepén, hanem valamilyen parkszerű díszítést kapjon. Aczél Géza városi főmérnök a tanács megbízásából készített is már egy tervrajzot, amely szerint a Csokonai-szobor mai vasrácshoz csatlakoznak éjszakról, délről nyulva, egy két részre osztott, hosszasan tojásdad, albesony park. A tanács áttette a tervrajzot a Csokonai-körhöz, a melynek emlékkerti bizottsága általában hozzájárult a főmérnöki tervhez. Kétséges azonban, hogy a tanácssal és a Csokonai-körrel egy véleményen lesz-e a törvényhatósági bizottsági közgyűlés. Kétséges azért, mert a főmérnök tervezete szerint sok ezer koronába kerül a park s most, mikor a várost sok oldalról veszik igénybe a fejlődéssel járó terhek, olcsóbb, üdvösebb, célravezetőbb, szóval praktikusabb megoldást keresnek.

* **Méhészeti tanfolyam.** A földmívelésügyi miniszter rendelete szerint a gödöllői állami méhészeti gazdaságban az 1911. év folyamán hat, időszaki tanfolyam fog tartatni a következő beosztás mellett: Május hó 1-18-ig földmives gazdák, május 24-től június 10-ig vasuti alkalmazottak, június 14-től 27-ig lelkészek, július 1-től 18-ig és július 26-tól augusztus 12-ig néptanítók, végre augusztus 15-től 28-ig nők számára. Céljuk ezen tanfolyamoknak, hogy a résztvevők a méhtenyésztés elméleti és gyakorlati ismeretait elsajátítsák s a méhkaptárak és méhészeti segédeszközök készítését is megtanulják. A tanfolyamok hallgatói azoknak tartama alatt teljes ellátásban díjtalanul részesülnek, sőt a m. kir. államvasutak vonalain III-ad osztályu utijegyük árának megtérítésére is igényt tarthatnak. A 7-10 vonalszakaszon tul lakók az utiköltség megtérítés kedvezményeiben csak akkor részesülnek, ha a részükre felvételeük esetén megküldendő féláru-jegy váltására jogosító igazolvány használat

Szebnél-szebb tavaszi ujdonságok már megérkeztek

103
Gerő Ernő

Debrecen legnagyobb férfiruha áruházában, Piac-utca 41. szám.

Óriási választék angol reglánokban

férfi, fiu és gyermeköltönyökben és az árak olcsóbbak mint bárhol, tessék erről meggyőződést szerezni.

mellett utaznak. Minden egyes tanfolyamra 20-20 hallgató vétetik fel. A pályázni szándékozók elhivatnak, hogy egy koron s bélyeggel ellátott folyamodványukat, melyben a foglalkozásuknak megfelelő tanfolyamra való felvételüket kéri, a m. kir. földművelésügyi miniszter urhoz címezve felettes hatóságuk útján, a földmivesek és más foglalkozásuk pedig községük előljáróságának ajánlásával ellátva legkésőbb egy hónappal az illető tanfolyam kezdete előtt nyújtsák be. Előnyben részesülnek azok a folyamodók, akik a tanfolyamra való felvételüket már előző években is kérték, de helysége miatt kérelmük figyelembe vehető nem volt.

A közönség figyelmébe. — Holnap, szombaton szünetel a munka minden nyomdában. Kérjük tehát mindazokat, akik vasárnapra hirdetések szántak lapunknak, hogy azokat ma, pénteken szíveskedjenek kiadóhivatalunkhoz juttatni. Tisztelettel: a D. U. kiadóhivatala.

Lövészbizottsági ülések. A vármegyei és városi lövészbizottságok ma tartanak ülést Domahidy Elemér főispán előnökle alatt. A megyén délelőtt 11 órakor, a városházán délután 4 órakor tartják meg az ülést.

Az utolsó osztrótki est. A sikerekben gazdag osztrótki esték sorozata a jövő héten véget ér. A második ciklus utolsó estjét tartják meg osztrótkön, a melyet az eddigieknél is jóval gazdagabb programmal állítottak össze. A osztrótki felolvasó esték a nyár folyamán szünetelnek s az új ciklus ismét az ősszel veszi kezdetét.

Halálozás. A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, a felejtethetlen jó feleség, anya, gyermek, testvér, sógor és jó rokon: Faragó Jánosné szül. Nemethi Jolán, f. hó 23-án, d. u. fél 4 órakor, életének 33-ik, boldog házasságának 19-ik évében, váratlanul történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hült tetemei f. hó 25-én, délután 3 órakor fognak, a ref. egyház szertartása szerint, a Vigkedvü Mihály-utca 52. számú házunktól, az Ujtemplomban tartandó gyászima után, a Kossuth-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételére rokonainkat, barátainkat szomorodott szívvel megbívjuk. Debrecen, 1911. márc. 23. Aldás és béke drága poraira. Bánatos férje: polg. Faragó János. Gyermekai: Mariska, Janika, Jolánka, Pistuka, Gabika, Erzsike, Bandika és Ferike. Szülei: polg. Nemethi Gábor nejevel Vedres Juliánnal. Testvérei és sógorai: Gizella férjével polg. Halász Péterrel és gyermekeivel, Mariska férjével polg. Simon Kálmánnal és gyermekeivel, Teréz férjével polg. Szkalcski Gézával és gyermekeivel, Marzit, Faragó Juliánna férjével polg. Kiss Andrásval és gyermekeivel, polg. Jándi Bálint nejevel és gyermekeivel. Valamint számos közeli és távoli rokon nevében is. A temetést Gebauer Károly temetkezési intézete rendezi.

Tetten ért sírfosztogató. Nagy Juliánna kint járt a Kossuth-utcai temetőben és ott a sirokról lelopkodta a virágokat. Dobai László temetőcsész tegnap aztán tetten érte, a mint éppen az Aczél család sírboltjáról tépdeste le a virágokat. A kegyeletsértő leány ellen a rendőrség megindította az eljárást.

Az izr. hitközségi tagok figyelmébe. Ertesítetnek a t. tagok, hogy a Deák Ferenc-utcai izr. templomban az istentisztelet, — további rendelkezésig — a következő időben fog megtartatni: péntek este háromnegyed 6 órakor, szombaton délelőtt 9 órakor, délután 4 órakor, köznapokon reggel fél 7 órakor, este 6 órakor.

Tegnapihalottak. A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Veres János ref. 21 napos, Molnár Sándor ref. 47 éves, Buzsek Gyula r. kath. 40 éves, Farkas Imréné ref. 42 éves.

Jósz majd utánam ... divatos kuplé, 1 K 80 f. Antalffy Józsefnél.

A Villám helyi élclap legújabb száma rendkívül érdekes, változatos és élénk tartalommal jelent meg. Kapható minden tőzsdében és az elárusítóknál. Ára 10 fillér.

Messze a nagyerdő ... zongorára, cimbalomra és gramfon lemezen is kapható Antalfyánál.

Kemény és puha kalap újdonságok Lengyel Samunál.

Uj polgári perrendts. Társadalmi tud. könyvtár. Kölesy munkái fél áron! Harmathynál, Fűvészkert 14.

Kötött golf kabátok és palettók gyermekek részére 3 forint, felnőttek részére 8 forint. Rózsa Lajosnál, Piac-utca 34., a főposta mellett.

Franklin Lexicon most jelent meg, kapható Harmathynál, Fűvészkert 14.

Verébre vadászott és magát lötte meg.

Szerencsétlenül járt kis fiu.

Véres szerencsétlenség történt tegnap délután az Olajútban. Egy kis fiu fiatalos, gyerekes passziójának lett az áldozata.

Mike József 15 éves fiúnak az volt minden vágya, hogy egy fegyverhez jusson. Hetekig kuporgatta a pénzét, a míg végre egy kis summa összegyűlt.

Ezzel aztán kiment a zsibvásárra és ott megvett egy revolvert. Boldogan sietett haza s a fegyvert eldugta, hogy a szülei meg ne lássák.

Tegnap aztán golyókat is szerzett hozzá s délután kirándult egy kis verébvadászatra. A revolver azonban eleinte nem akart működni, de aztán úgy megigazította, hogy lehetett vele lövöldözni. Vigan puffogtatta le egymásután a szürke tollu kis szárnyasokat. Egyszer azonban véletlenül elsült a kezében a revolver éppen akkor, mikor maga felé tartotta s a golyó a hasába furódott.

A fiu rendkívül súlyos sérülést szenvedett s eszméletlenül terült el a földön. Körülötte hatalmas vértócsa keletkezett s úgy találtak reá az arajárók.

Azonnal értesítették a hozzátartozóit, a kik hazaszállították a gyermeküket. Majd hírt adtak a mentőknek, a kik bevitték a kis Mike Józsefet a kórházba, a hol ápolás alá vették.

TAVIRATOK.

Földgáz Szalárdon.

Nagyvárad, március 23. A biharvármegyei Szalárdon Tóth Mihály birtokos az udvarán ártézi kutat furatott. Alig haladtak 25 méternyire a furással, mikor a földgáz óriási erővel tódult ki, úgy, hogy a furást abba kellett hagyni. A pénzügyminiszter szakértőt küldött Szalárdra, aki megvizsgálta a gázt, azt jó minőségűnek találta és kijelentette, hogy a földgáz oly nagy tömegben van jelen, hogy azzal Nagyvárad és Debreceni városát el lehet látni olcsó hajtóerővel és világító gázzal. A furást április második felében folytatják.

Elhalt törvényszéki elnök.

Székesfehérvár, március 23. Tomory József törvényszéki elnök 56 éves korában elhalt. Az özvegyét kettős csapás érte, mert ugyanazon órában halt el az édes apja is. Tomory régebben Debrecenben is szolgált.

Elhunyt a bécsi püspök.

Bécs, március 23. Marsoball dr. bécsi főszentelt püspök ma reggel meghalt.

Magyar—román bank.

Nagyvárad, március 23. Tisza István gróf előkelő oláh vezérekkel hosszabb tanácskozásokat folytatott, melynek eredménye, hogy öt millió korona alapítvánnyal magyar—román bankot alapítanak, mely csak jelzálog kölcsönök adásával foglalkozik. Az új bank székhelyéül előbb Nagyszombat, ezután Aradot szemelték ki, több azonban úgy állapodtak meg, hogy a bank székhelye Nagyvárad lesz.

Zavargó sztrájkolók.

London, március 23. Clydach-Vale új-délwalesi városban a bányamunkások a Britannia Company tárná előtt nagy tüntetéseket rendeztek. A rendőrséget kövekkel dobálták meg és ezek közül többeket megsebesítettek, majd több kisebb épületet és egy kocsiszint fölgújtottak. A munkások több sztrájkoló házát is megtámadták és e házak egyikét teljesen elpusztították. A rendőrség, miután erősitéseket kapott, a zavargókat botokkal visszavonulásra kényszerítette.

Uj olasz fegyver.

Róma, március 23. Az olasz hadügyminiszter a gyalogság és lovasság jelenlegi löfegyverét új öntöltő fegyverrel fogja helyettesíteni. Az új fegyverek a próbáknál kitűnő eredményeket értek el. A csapatok újbóli felfegyverzése összesen 15 millió lirába fog kerülni.

Keresnek egy rendőrt.

Berlin, március 23. A szociáldemokrata párt 2000 márka jutalmat tűzött ki annak a rendőrnek a kikutatására, a ki a moabiti tüntetés alkalmával Hermann munkást úgy megsebesítette, hogy az sebeibe belehalt.

Tüntetés a nadrágszoknya ellen.

Budapest népe nem türi.

Parázs kis tüntetés volt tegnap este az Eskü-uton két elegáns nadrágszoknya ellen. Két elegáns természetű, szép fiatal hölgy jelent meg az esti korzón, a ragyogó villamos lámpák alatt, nadrágszoknyában, hogy utóbbi legyenek az új divatnak, amely eddig még sehol sem tudott szimpátiát kiváltani a közönségből.

A nadrágszoknya, bár a benne lévő hölgyek minden szeretetreméltóságukat elővették, hogy diadalra juttassák, ezuttal sem tudott tért hódítani, mert alig hogy megjelent a két hölgy az esti korzón, felfedezték a nadrágszoknya legújabb hivoit. Egy elegáns fiatal ember vette őket legelőször észre s kiáltotta magát:

— Itt a nadrágszoknya! Pfuj, le vele!

Erre a kiáltásra egyszerre ott termett pár száz főnyi közönség a két hölgy mel-

lett s egymást biztatták az emberek a nadrágszoknyát viselő hölgyek ellen. Különösen a nők voltak a lehangosabbak s ők biztatták a férfiakat:

— *Le kell tépni róluk a nadrágszoknyát! Botrány, gyalázat, hogy ki mernek jönni az utcára!*

A tömeg erre fenyegetőbb magatartást tanúsított s a nadrágszoknyát már egy páran meg is rángatták a két hölgyön, a kik azután látva a veszedelmet, a Molnár és Valasek-féle üzletbe menekültek be, hogy onnan később feltűnés nélkül távozhassanak. Amde ez se ment simán, mert a tömeg nem tágitott az üzlet elől, míg végre azután néhány rendőr jött, akik a fenyegető magatartású közönséget szétszórták.

A két nadrágszoknyás hölgy végre is kocsiba ült és a kellemetlen kaland után úgy menekültek a nadrágszoknyás kaland színhelyéről.

Gróf Zichy Inditványa. Sárközyt kizárták.

A Nemzeti Kaszinó határozata.

A Nemzeti Kaszinó kigolyozó határozatát még ki sem hirdették, de azért mindenki tudta már, hogy Sárközy István föld-birtokos nem tagja többé a Kaszinónak, hogy kiközösítették abból az uri társaságból, a melynek soraiban eddig töltötte éjszakáit. Sárközy István *már tegnap este megtudta sorsát.* A határozat rendkívül kínosan érintette s hangosan fúvokogott, a mikor barátai közölték vele a lesújtó hírt.

Sárközy István az egész éjszakát otthon töltötte az Angol királynő-szállodában levő lakásán. Álmatlanul töltötte az éjszakát s reggel korán kelt. Már hat óra előtt kihajtatott a vasúthoz s a legelső vonattal a fehérmegyei Tukros pusztán levő birtokára utazott. Az álmatlanul töltött éjszaka, de főként a csapás rendkívül megviselte Sárközyt, sápadtan, remegve ült be egy elsőosztályú kocsiba, hogy többé soha se térjen vissza abba az uri társaságba, amely kilökte.

Egy hírlapírónak alkalmá volt beszélgetést folytatni Sárközy István egyik legbizalmasabb barátjával, aki a következőket mondta az esetről:

— A k s iné ítélete lesújtó, de teljesen szabályszerű. Aki a kaszinónak tagja lesz, annak szívet kell vetni a nak szabályaival s a választmány ítéletét el kell fogadni, még ha az lesújtó is ránk nézve. Sárközynek, akinek anyagi ereje megroppant, nagyon kevés jó embere volt már a kaszinóban s így előre láttuk a véget, amely az erkölcsi halál képében leselkedett rá. De ezt többé már senki sem akadályozhatta meg. Sárközy még fiatal ember, kezdhet új életet. Ő maga emlegette már napok óta, hogyha a kaszinó ítélete esetleg kedvezőtlen lesz ránézve, kivándorol Afrikába, vagy Ausztráliába és ott fog új életet kezdeni. Azt hiszem, ezt a szándékát meg is fogja valósítani, csak előbb anyagi dolgait akarja lebonyolítani. Bár eladósodott ember, azért mégis elegendő pénze marad egy ilyen vállalkozásra. Azt hiszem, hogy többé vissza sem tér már Budapestre, hanem anyagi dolgainak elrendezése után azonnal elutazik.

Megjegyzem, a kaszinóban nagyon vegyes érzelmekkel fogadták a kigolyozás hírére s akadnak emberek, akik kárhoztatták a tulszigoru ítéletet.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Agyonütötte a hordó.** Rosenfeld Miksa 17 éves kabai fuvaros a múlt év október 6-án hordokat fuvarozott az állomásról. Utközben felvette Keller Józsefnét is a szekérre, amelynek a tengelye azonban eltört. Az asszony lezuhant a kocsiról s

egy hordó éppen a fejére esett és agyonütötte. Rosenfeld Miksát gondatlanság miatt vonta felelősségre tegnap a debreceni törvényszék, amely, mint fiatalbűnöst, dorgálásra ítélte.

§ **Betörő suhancok.** Ványi János és Orosz Lajos suhancok a múlt év október havában több ízben betörték Neumann Lajos Dégenfeld-téri üzletébe s onnan 200 korona értékű gyermek és férfi ruhaneműeket, cipőket és egyéb homikat elvittek. A debreceni törvényszék a tegnap tartott tárgyaláson a két fiatalkoru bűnöst próbára bocsátásra ítélte.

§ **Elitelt tolvaj.** Fodor Sándor, püspökladanyi lakos nagyon szerette a libapecsényét, azonban csak úgy, ha nem kell érte fizetni. Klein Salamon ottani lakostól el is emelt négy kövér ludat. Később pedig Nagy Kálmán tanyájáról 50 korona értékű lucernát lopott el. Ezért a tetteiért tegnap vonta felelősségre a debreceni törvényszék, a mely jogerősen 14 napi fogházra ítélte.

CSARNOK.

M o s t o h a.

(Folytatás.)

Párkáné jól sejtette, férjének utóbbi szavai, ha voltak is kétségei, mind eloszlatták, tud már mindent. De nyomban arra is gondolt, hogy a másik szobában együtt vannak barátinói, az ura hangos, talán még hangosabb lesz s akkor nem kerülheti el a botrányt. Kérésre fogta hát a dolgot.

— Ugyan kérlek kedves urasokám, igazán kar izgatnod magad. Jelentéktelenségeket elefantá fujsz fel. Igazán hiábavaló, sőt rám és reát is igen kellemetlen dooz. Végre is ne feledd, hogy a szomszéd szobában vannak barátinóm, akik a te hangodat jól hallják. Te gyuk fel, hogy úgy lenne minden, ahogy azt te elképzeled, vagy ahogy azt veled oktalannul elhitették, akkor sem alkalmas ez a hely arra, hogy ilyen hangosan s ilyen indulatosan mások füle hallatára tárgyaljuk. Maradjon minden feltevés és minden valóság közöttünk; beszéljünk meg higgadtan s tisztázzuk ezt az egész ügyet nyugodtan, zavartalanul, az erre egyedül legalkalmasabb helyen, otthon a lakásunkon. Jer kérlek, köszönjünk el a társaságtól és menjünk haza.

Mialatt Párkáné kérő szavai elhangzottak, a másik szobában, ott, a hol az asszonyságok füleltek alaposan, megérkezett a cigányokkal Sardi Géza.

(Folyt. köv.)

Aru- és értéktőzsde.

Március 22.

Budapesti gabonátőzsde.

5 fillérrel olcsóbb aron elkelt (50 kilogrammonként) 12.000 métermáza buza.
Rozs, zab tartott, tengeri csönödes.

A határidő-üzlet.

A határidő-üzlet iránya gyöngye volt, mert az enyhébb idő kullist realizálására buzdította. De később vásárlások nyomán a gabonáneműk ára tetemesen emelkedett.

A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza április	1160	1168—1166
Buza május	1140	1146—1145
Buza október	1073	1078—1077
Rozs április	815	814—816
Rozs októberre	797	803—799
Zab április	847	850—746
Zab okt.	732	735—734
Tengeri máj. 1911	576	574—555

Budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsdén nyugodt volt az irányzat, mert a spekuláció tar óztkodóan viselkedett. A nemzetközi értékek alig változtak és tartóttan zárultak. A helyi piacon a közuti vasut részvényei 1—2 koronával olcsóbb árak mellett kerültek felszínre. A rima 1—2 koronával emelkedett. A készáru piac nem változott. A járadékpiac uzletetlen.

Gyomorgöros, kólíka étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknel a legkitűnőbb házlszar a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 335

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

Fenyők és thuják eladása.

Irinyi kertészetemben 2—4 méteres lucfenyők, thuják kitelepítés folytán jutányosan eladóok. 479

Iriny, u. p. Portelek Szatmármegye. Árjegyzéket küld kívánatra „Irinyi kertészet“ Iriny.

Dr. Irinyi István
Debrecen.

Felhívom a n. é. közönség b. figyelmét ujonnan berendezett gyáramban

nikelező, vörösrevező, ezüstöző, aranyozó és fémciszoló különosztályára

mindenféle célokra. Orvosi műszerek, háztartási dísz tárgyak. Katonaság részére kardok, bajonettek, fegyverek, sarkantyuk.

Kocsigyártók és butorgyárosok részére vezetőkek nikelzése gyorsan és jutányosan. 176

Földvári L.

Első Elektrotechnikai gyár Széchenyi-u. 55. Telefon 316.

Iroda és üzlet Piac-u. Telefon. Int. 168.

Menyasszonyok

kelengyéihez szükséges

Üveg porcellán és lámpa

beszerzése legalkalmasabb

Lám Sándornál

Debrecenben, Piac és Hatvan-u. sarok

Étkező, kávé, teás és mosdó készletekben, ugyszintén üvegszervizekben a legegyszerűbbtől a legfinomabbig állandó nagyválasztéku raktár.

Esküvői, névnap és alkalmi ajándékokra ezüstölt fémáru és evőeszközökből, valamint majolika, porcellán és egyéb díszmű áruk-ból külön osztály. 327

Szabás, Varrás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek **kizárólag intelligens növendékek**
őzv. Knothy Kovácsné Silye Gabriella
 női szabás- és varró tanintézetében.
 Beiratkozás: **Kossuth-utca 45. szám alatt** reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 5-ig bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével. 1460 Bontlakó növendékek felvétetnek.

Tartozik.	Követel.
Kiváló minőségű Irodai könyveket. Főkönyvet. Naplót. Pénztárkönyvet. Folyószámla könyvet és mindenféle segéd könyveket készít:	Antalfy Ferencz üzleti könyvgyára vonalzó intézete Debrecen, Piac-utca 31. sz.

NYOMDAI MUNKÁK!!

oljegyzési kártya, meghívó, jelentések, könyvek, falragaszok, **IRODAI NYOMTATVÁNYOK**, eszmos és izléses kivitelben, — gyorsan és a legolcsóbb árakon készülnek a

Debreceni Ujság Nyomdájában
Arany János-utca 47. szám alatt.

Megrendelések a kiadóhivatalban is eszközölhetők. Piac-utca 42. szám alatt (Lamprecht-palota).

Ha köhög?

csak BORSY PEMETE CUKORKÁT 1973

használjon, mert köhögés és rekedtség-nél nincs párja

Egy doboz csak **20 fillér!**

Kapható: gyógytárak, drogueriák, cukrászdák minden fűszerüzletben sa készítőnél Szent Anna-u. 43

Parfumerie **Le Rosier** Budapest Wien Paris.
IDEAL Petrol Vegetal Bayrum
 a legjobb hajápoló szerek.
Dr. Rob Grensil fogpor, szájvíz és paszta.
 Kapható minden gyógyszerár, drogéria, fodrász és illatszerüzletben 485

„OLLA“ GUMMI különlegesség
 A tudomány ma, állása szerint **bizonyított** legjobb létező Gummi óvszer.
„OLLA“ GUMMI különlegesség
 több mint **200 orvos** által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. Két évi jóhatóság.

Ára tucatonként 4, 6, 8, 10 korona. Az „OLLA“-gummi kapható az ország minden gyógyszerárában, jobb drogueriákban és az elsőrangú szaküzletekben. Követelje azonban, hogy szállítója önnek osakis „OLLA“-t adjon. Az elárusító helyek kimutatását, árjegyzéket ingyen küld az
„OLLA“ gummigyár.
 Wien, II. 262. Praterstrasse 57. 183
 Kedvelt minőségek 1203 sz. tucatja 3 korona. 1204 sz. 8 korona.
 Kapható Debrecenben: Központi Drogueriában. Bátori J. Steiner M., Kovács N. és Harsányi L. gyógyszerárában, és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor Vitárius Sándor uraknál.

FÁBIÁN LÁSZLO
 koosigyártó
 Debrecen, Hatvan-utca 22.

 Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri-, hintó- és hajtó-koosikat, Régi koosikat becsesél. 12
 Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl. Javításokat elfogad.

Szalonomban eredeti **párisi modellek** kaphatók
10 kor.-tól 60 kor.-ig
Biri Róza
 Piac-u 42. 364

Telefon szám **632.** Alapított 1893. évben. Telefon szám **632.**
Halmágyi Sámuel
 női és leány-felöltők legnagyobb áruházában
Megérkeztek 310
az 1911. évi tavaszi újdonságok **dusválasztékban.**
Costümök, Felöltők, Pongyolák, Aljak és Blousok.
 Külön mérték osztály. Szolid olcsó árak. Előzekeny kiszolgálás.

„Turul“-Cipő
 Telefon **691.** elegáns tartós jutányos. Telefon **691.**
Turul Cipőgyár r.-t. Temesvár.
 Főraktár: **DEBRECEN Piac-utca 48. sz. Szt.-anna-utca sarok.**
 1200 munkás és alkalmazott. Árjegyzék ingyen és bérmentve. 130 fiók bel- és külföldön. 283

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szögig 50 fillér, minden további szög 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatottaké 10 fillér.

Levélben tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekezdettik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

KEDŐLYES barátnak levele van. 1966

AJANLAT!

KIADÓ lakás. Arany János-u. 19. 86/a

BARSONY puha lesz a keze, ha Grósz Nagy Ferenc-féle kéz-crémet használja, 1 üveg 1 kor. Kapható Aranyegyszarvu gyógyszerárba, a színház mellett. 2-69/a

IRODAHELYISÉGNEK is alkalmas garzon lakás kiadó, Batthyány-utca 14. 57/a

VENDÉGLŐ kifőzés kávémérés május 1 kiadó, Atlatér 2. 1924

BIRTOK haszberbe adás. A Tamási pusztán a máv. építés alatt levő Debrecen Nyiróáthori vasut mellett, „Tamási” állomástól egy kilométernyire, mintegy 435 hold föld teljes felszereléssel kiadó. Ertekezhetni ugyanott a tulajdonossal. 1922

Használt butorokat vesz, elad, ujakra becserél Kónya József asztalos. Pacsirta-utca 27. 1818

KIADÓ május 1-re Honvéd-u. 38. egy üzlethelyiség megfelelő lakással, van rajta jömeneteli kisvendéglő, ugyanott egy nagy udvar is kiadó. Ertekezni lehet a tulajdonossal az udvar an, Kertész-u. felől. 1626

5 szobás modern utcai lakás, mellékhelyiségekkel kiadó. Kossuth-utca 51 sz. 1963

4 szobás lakás május 1-re kiadó, Török Balint-u. 20. 1973

50 korona kölcsönért üzleti akadályaim miatt, májusba 60 koronát adnék. Cim a kiadóba. 1970

MACULATURA papir kapható a kiadóhivatalban, Főtér, Gyarmathy-palota 42.

KERESLET.

TAPÉTÁZÓ vagy festő tanonc felvétetik Thiszen H. és Fia cég, Darabos-utca 9. 77/a

Jó megjelenésű egyes urileány felvétetik elarusítónőnek Benyáts Emil kezimunka üzletében Debrecen Főtér. 73/a

10-15 korona heti kereset, a ki otthon gép kötéssel foglalkozik. Állandó munkával látom el. Bővebb felvilágosítás Benyáts Emilnél Főtér. 72/a

Jó családból való 16-18 éves fiúk középburkoló tanulónak felvétetnek. Ertekezhetni Agárdi-ut. 9. 12-2 óra között. 1952

LAKÁST keresek a Főtérhez közel 2 szoba e. ö. szoba, mellékhelyiség, esetleg 3 szoba, vagy külön udvar és kerttel. Cim a kiadóba. 1951

GYERMEKEKHEZ német kisasszonyt keres Keszler Á.-né. Egyháztér 5. 1950

AZONNALI belépesre kerestetik irodai teendőkben jártas kisasszony, személyes bemutatkozásra jelentkezhetni délelőtt 10-11 óra között az első leánykihazasító biztosító intézetnél Hunyadi-utca 21 sz. a. 1941

ÖTVEN koronát fizetek annak, ki részemre jó portási, felügyelői, raktárnoki vagy ehhez hasonló állást szerez. T. J. Bujdosó-utca 3. 1938

Modern családi ház 4-5 szobás, mellékhelyiségekkel május 1-re bérbe kerestetik. Fenyő, Hatvan-u. 59. 1932

150 korona kaucióval vidékre szobaasszonynak elmegyen 40 év körüli nő. Cim a kiadóhivatalban. 1925

EGY intelligens nő házvezetőnőül menne egy idősebb magános urhoz. Cim a kiadóba. 1936

KÖNYVELŐT ki esténként egy órát könyvelne Keresünk Deutsch és fia. 1921

KEREKES kutyáva kerestetik megvételre, Csokonai-utca 13 szám. 1956

EGY ügyes varrónő aki önállóan tud szelni jó fizetéssel felvétetik Rózsa Ignátnál Kistemplom. 1955

INGYEN lakás! Május elsejétől, kis családú férfi, naponta 2 órai könnyű munkáért ingyen lakást kap. Stern, Simonffy-utca 51. 1960

RAKTÁRMUNKÁSNAK felvétetik tisztos éges, értelmes, ügyes, nős férfi, Szécheny-utca 22 szám alatti irodában. 1959

EGY szoptatós dajka sürgősen kerestetik, Szapanos-utca 11. 1958

TANULÓ felvétetik Nagy András keztücs és kötszergyárban. Kistemplom mellett. 1972

VARRÓLEÁNYOK és nőikalap kézi leányok ajánlkoznak Rózsa Lajoshoz, Piac-utca 34. 1971

CIPÉSZ segédek kitűnő gyakoroltsággal állandó munkára felvétetnek, Radónál, Szent Anna 6. 1965

ÜGYES, nagyon tiszta takarító felvétetik dél-előltre, Piac-u. 71. II. emelet. 1963

JOBB házból való fiúk kárpitostanoncnak felvétetnek, Schwarz bu orgyár. 1969

ELADÁS.

ELADÓ tanya 19 hold földdel a Halápon, Arany János u. 19. 87/a

KÉT kirakat rollóval és bej. ajtó eladó. Darabos-utca 9. 76/a

KÉT háztelek eladó, Zápolya-utca 5-7. Ért. Krausz Kossuth-u. 15. 1949

ELADÓ 60 darab szerszámának és 80 darab dugas lábának való száraz akácfa, Kovács Károly Libakert sarok. 1942

A Tócskert elsőjárás 7 sz. 2 házhely eladó. Ertekezhetni Csapó-utca 14, Ugyanott a sorhűtő új is eladó. 1935

ERMIHÁLYFALVI erdőben közel a vasuti állomáshoz, tizenegy öl vargafának a héjja (timár cser) eladó. Felvilágosítást ad Bujánovics Béla földbirtokos Ermihályfalva. 1962

ELADÓ ház Agárdi-utca 19. Ertekezhetni lehet Kölcsey-utca 14. 1961

ERTÉKES helyen eladó ház, Török Balint-u. 17. 47/a

Árpádtér 33. sz. alatti

pék-üzlethelyiség és pékműhely

Árpádtér 35 sz. alatt hentesüzlet és egész udvar, Árpádtér 36 szám alatti bolt és udvar kiadó. 488

Felvilágosítás nyerhető a Piac-u. 73 sz. a. ügyvédi irodában.

Ne tessék ezt elolvasni!

Női és leányka felöltők, Costümekek, Aljak Ladstäter féle modél kalapok, Bluzok Pongyolák, gyermekruhák beszerzésésére ez időszert a legelőnyösebb bevásárlási forrás a **Kistemplombazárban** az ujonnan berendezett áruház a legdusabb választékkal.

Tessék erről meggyőződni. Szíves pártfogást kér **Rózsa.**

Gyönyörű modern, teljes komforttal berendezett

utcai lakás, 5 szoba

előszoba, fürdőszoba, vízvezeték, parket, gáz és villany, teljesen modern és kényelmes mellékhelyiségek 487

május 1-ére kiadó.

Bankhelyiségnek is alkalmas. Szent Anna-utca 5 I emelet.

Török Balint-utca 20.
számu ujonnan épült

ház eladó.

Az egész épület a att pince, Nagy telek. Két négyszobás utcai lakás. Az egyik lakás május 1-re kiadó.

Ertekezni: 481

Stegmüller Árpádnál

Kölcsey-u. 3.

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata
Debrecen, Piac-utca 77. szám.

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13.

Figyelem!

De figyelem ám!!
Közhirre teszem az
alábbi két dolgot
és pedig!

Először!

a dr. Mariska-féle szőlőre vonatkozólag a tulajdonostól ma táviratot kaptam, hogy miután ő Debrecentől nagyon messze lakik,

adjam oda a többek által felajánlott négy ezer forintért!

Felhívom tehát az összes érdeklődőket arra, hogy aki legelőbb leteszi irodámban a foglalót, ugy ezen 8500 frtot testvérek között is megéző szőlő azé lesz 4 ezer forintért!

Másodszor!

a Rákóczi-utca 15 számu gyönyörű nagy urí házat aki megakarja venni, megveheti 27 ezer forintért és azé lesz e ház, aki legelőbb leteszi irodámban a foglalót és pedig a vételári összeg 10%-át, vagyis 5400 koronát! 492